

Socratische dialoog

Wanneer te gebruiken?

De kern van een dialoog is dat men niet uit is op oplossingen, maar op het aanscherpen van visies.. In een socratische dialoog geef je rekenschap van hoe je leeft en hoe je zou willen leven. Dat vergt een specifieke gesprekshouding van de deelnemers.

- Neem de tijd. Een dialoog is een vorm van *langzaam* denken, gericht op diepgang.
- Luister. Stel vragen. *Verplaats* je in een ander. Bekijk de wereld door diens ogen.
- Denk niet *tegen* de anderen ('ja, maar'). Denk *met* de anderen, denk *samen*, denk als één hoofd ('ja, en').
- Fixeer je niet op oplossingen. Onderzoek de *onderliggende redenen*, waarden of visies van een probleem of een oplossing.
- Maak ruimte voor *nieuw denken*. Ga voorbij je oude denken.

Hoe werkt de methode?

Centraal staat een praktijkgeval, waar de inbrenger zelf bij betrokken is en dat hij of zij als een probleemsituatie heeft ervaren.

1. Vertel kort wat je ervaren hebt (15 minuten)
 - Wat er feitelijk gebeurd is (*feiten*)
 - Wat je zelf gedaan hebt (*handeling*)
 - Wat de situatie voor je persoonlijk betekent (*gevoel, beleving*)
 - Welke vraag moet hier onderzocht worden (*vraag*)
2. De anderen stellen verhelderingsvragen (10 minuten)
3. De anderen verplaatsen zich in de schoenen van de verteller (25 minuten)
 - Wat zou de situatie voor jou betekenen (*gevoel, beleving*)?
 - Wat zou jij doen als je in die situatie was (*handeling*)?
 - Hoe zou u de gestelde vraag beantwoorden (*oordeel*)
 - Op grond van welke onderliggende redenen (*visie*)
4. Aan het eind neemt ieder een paar minuten de tijd om voor zichzelf te bepalen wat essentie is, de principes of waarden waar het hier om draait (10 minuten)
 - Wat gaat u aan het hart, wat moeten we hier ter harte nemen (*essentie*)
 - Welke moed is er voor nodig om daaraan recht te doen? Wat moet ervoor worden opgegeven (*maat houden*)? Wat heb je onder ogen te zien (*bezonnenheid*)?
 - Wat is er dus nodig in de praktijk (*rechtvaardigheid*)

Bron

Kessels, J., E. Boers en P. Mostert (2002) *Vrije Ruimte. Filosoferen in organisaties*. Amsterdam: Boom